

**INGLIZ TILINI O'RGANISHDA SUN'IY INTELLEKTNING ROLI: TA'LIMNING
YANGI DAVRI**

Yangiboyeva Iroda To'lqin qizi

Termiz davlat universiteti Xorijiy filologiya fakulteti

Filologiya va tillarni o'qitish: Ingliz tili ta'lim yo'nalishi talabasi

E-mail: yangiboyevairoda7@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0009-0008-7542-8729>

ANNOTATSIYA

Ta'limning tezkor raqamli transformatsiyasi Sun'iy Intellektni (SI) ingliz tili o'qitish va o'rganishda markaziy vositaga aylantirdi. Ushbu maqola SI'ning an'anaviy o'qitish usullarini qayta shakllantirishdagi rolini o'rganadi, uning shaxsiylashtirilgan ta'lim, tezkor fikr-mulohaza berish va o'quvchilarni faol jalb etish imkoniyatlarini ta'kidlaydi. ChatGPT, Grammarly, Duolingo Max va Elsa Speak kabi keng qo'llaniladigan SI platformalari misolida, texnologiya til o'rganishni moslashuvchan va interaktiv usulda qo'llab-quvvatlashini ko'rsatadi.

Maqolada shuningdek SI integratsiyasining muammolari: axloqiy masalalar, ma'lumotlar maxfiyligi va inson bilan o'zaro aloqaning kamayish ehtimoli tahlil qilinadi. Tadqiqot shuni ko'rsatadiki, SI vositalari va malakali o'qituvchilarni uyg'unlashtirish orqali inklyuziv, samarali va o'quv markazli ta'lim muhiti yaratish mumkin.

Kalit so'zlar: *Sun'iy Intellekt; Ingliz tili ta'limi; Raqamli transformatsiya; Shaxsiylashtirilgan ta'lim; O'qituvchining roli; SI vositalari; Moslashuvchan o'qish; Masofaviy ta'lim*

**THE ROLE OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN LEARNING ENGLISH: A NEW ERA
OF EDUCATION**

Yangiboyeva Iroda To'lqin qizi

Student, Faculty of Foreign Philology

Termiz State University

Field of Study: Philology and Language Teaching (English)

E-mail: yangiboyevairoda7@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0009-0008-7542-8729>

ABSTRACT

The rapid digital transformation of education has turned Artificial Intelligence (AI) into a central tool in teaching and learning English. This article examines the role of AI in reshaping traditional instructional methods, highlighting its potential for personalized learning, immediate feedback, and active student engagement. Using widely adopted AI platforms such as ChatGPT, Grammarly, Duolingo Max, and ELSA Speak as examples, the study illustrates how technology supports language acquisition through adaptive and interactive approaches.

The paper also analyzes the challenges associated with AI integration, including ethical concerns, data privacy issues, and the potential reduction of human interaction. The findings suggest that combining AI tools with skilled educators can foster an inclusive, efficient, and learner-centered educational environment.

Keywords: Artificial Intelligence; English language education; Digital transformation; Personalized learning; Teacher's role; AI tools; Adaptive learning; Distance education.

**РОЛЬ ИСКУССТВЕННОГО ИНТЕЛЛЕКТА В ИЗУЧЕНИИ АНГЛИЙСКОГО ЯЗЫКА:
НОВАЯ ЭРА ОБРАЗОВАНИЯ**

Янгибоева Ирода Тўлқин қизи

Студентка факультета зарубежной филологии

Термезский государственный университет

Направление: Филология и обучение языкам (английский язык)

E-mail: yangiboyevairoda7@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0009-0008-7542-8729>

АННОТАЦИЯ

Стремительная цифровая трансформация образования превратила Искусственный Интеллект (ИИ) в один из ключевых инструментов преподавания и изучения английского языка. В данной статье рассматривается роль ИИ в преобразовании традиционных методов обучения, с акцентом на его возможности персонализированного обучения, оперативной обратной связи и активного вовлечения учащихся. На примере широко используемых платформ ИИ, таких как ChatGPT, Grammarly, Duolingo Max и ELSA Speak, показано, как современные технологии поддерживают процесс овладения языком посредством адаптивных и интерактивных подходов.

В статье также анализируются проблемы интеграции ИИ, включая этические вопросы, защиту данных и возможное снижение уровня межличностного взаимодействия. Результаты исследования показывают, что эффективное сочетание ИИ-инструментов и профессионального педагогического сопровождения способствует формированию инклюзивной, результативной и ориентированной на обучающегося образовательной среды.

Ключевые слова: Искусственный интеллект; обучение английскому языку; цифровая трансформация; персонализированное обучение; роль преподавателя; ИИ-инструменты; адаптивное обучение; дистанционное образование.

KIRISH

XXI asrda ta'lim tez rivojlanayotgan texnologiyalar va raqamli transformatsiya davriga kirib keldi. Sun'iy Intellect (SI) — odatda inson intellekti talab qiladigan vazifalarni bajarishga qodir kompyuter tizimlari — ta'lim jarayoniga tobora kengroq kirib bormoqda. Ingliz tili ta'limida SI o'quv natijalarini yaxshilash, shaxsiylashtirilgan o'qitish va o'quvchilarni faol jalb etish imkoniyatlarini yaratdi.

SI ta'limga kirib kelishi bir necha omillarga bog'liq: globalizatsiya, shaxsiylashtirilgan o'qitish ehtiyoji va COVID-19 pandemiyasi davridagi masofaviy ta'lim talabi. Shu davrda SI asosidagi vositalar avtomatik fikr-mulohaza berish, katta sinflarni boshqarishda yordam berish kabi vazifalarni bajarishda muhim rol o'ynadi.

An'anaviy ingliz tili o'qitish usullari hali ham qimmatli bo'lsa-da, zamonaviy o'quvchilar interaktivlik, moslashuvchanlik va tezkor javob kutishadi. ChatGPT, Grammarly, Duolingo Max, Elsa Speak va Replika kabi vositalar o'quvchilarga interaktiv mashqlar, real hayotga yaqin muloqot va individual ehtiyojlarga mos javob berishni ta'minlaydi.

Shuningdek, SI integratsiyasi axloqiy masalalar, ma'lumotlar maxfiyligi, o'qituvchi tayyorgarligi va inson bilan texnologiya o'rtasidagi muvozanatni talab qiladi. Shu sababli, ushbu maqola SI'ning ingliz tili ta'limidagi rolini, foydalari, muammolari va kelajak istiqbollari tahlil qiladi.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Tadqiqot sifatli tavsifiy yondashuvga asoslangan bo'lib, adabiyotlarni tahlil qilish va SI platformalarining case-study misollarini o'z ichiga oladi. Ma'lumotlar 2020–2025 yillar oralig'idagi akademik nashrlar, konferensiya maqolalari va hisobotlardan yig'ilgan.

Tadqiqot uch asosiy yo'nalishni o'rganadi:

1. Ingliz tili ta'limida keng qo'llaniladigan SI vositalari va ilovalari.
2. SI'ning o'quvchilarning motivatsiyasi, ishtiroki va til o'rganishga ta'siri.
3. O'qituvchilarning SI integratsiyasiga tayyorligi va qarashlari.

Ma'lumotlar mavzular bo'yicha tahlil qilindi, foydali trendlar, afzalliklar va muammolar aniqlanib, dalillar bilan asoslandi. Shu bilan birga, platformalardan foydalangan o'quvchilarning natijalari va mashqlarni bajarish tezligi kabi kvantitativ ma'lumotlar ham kiritildi.

NATIJAR VA MUHOKAMALAR

1. *SI orqali o'quv samaradorligini oshirish*

SI shaxsiylashtirilgan o'qitish, moslashuvchan o'qish va o'quvchilarning mustaqilligi uchun yordam beradi. Grammarly'ni ishlatgan talabalar uch oy ichida grammatik xatolarni 20–25% kamaytirgan, Duolingo Max esa so'z boyligini 30% oshirishga yordam bergan.

ChatGPT va Replika kabi interaktiv chatbotlar real hayot muloqotini mashq qilish imkonini beradi, bu esa ishonchni oshiradi va muloqot ko'nikmalarini yaxshilaydi. SI o'qituvchilarga katta sinflarda individual ehtiyojlarni aniqlash va moslashuvchan mashqlar tayyorlash imkonini beradi.

2. *Ingliz tili ta'limida SI vositalari*

Keng qo'llaniladigan SI platformalari:

- ChatGPT: yozma va og'zaki mashqlar, so'z boyligini oshirish.
- Grammarly: grammatika xatolarini aniqlash, stilistik tavsiyalar.
- Duolingo Max: moslashuvchan mashqlar orqali grammatika va so'z boyligini rivojlantirish.

- Elsa Speak: talaffuzni yaxshilash va og'zaki nutqni rivojlantirish.

- Replika AI: real hayot suhbatlari orqali nutq va ishonchni oshirish.

Ushbu vositalar o'quvchilarga har qanday joyda va vaqtda o'qish, motivatsiyani oshirish va interaktiv mashqlarni bajarish imkonini beradi.

3. *Afzalliklar va muammolar*

Afzalliklari:

- Shaxsiylashtirilgan o'qish va individual yondashuv;
- Tezkor fikr-mulohaza;
- O'quvchilarning mustaqilligi va motivatsiyasi;
- O'qituvchilarga ma'lumotlarga asoslangan rejalar tuzishda yordam;
- Masofaviy va inklyuziv o'qish imkoniyati.

Muammolar:

- O'qituvchilarning raqamli savodxonligi yetarli emas;
- Texnologiyaga ortiqcha bog'liqlik, ijodiy fikrning cheklanishi;
- Ma'lumotlar maxfiyligi va axloqiy masalalar;
- SI fikr-mulohazasi cheklangan insoniy va madaniy kontekst.

4. *O'qituvchining roli*

SI samarali bo'lsa-da, o'qituvchilar yo'l-yo'riq ko'rsatuvchi, mentor va axloqiy rahbar sifatida qoladi. Ular SI tavsiyalarini sharhlaydi, darslarni kontekstga moslashtiradi va o'quvchilarda tanqidiy fikr, ijodiy yondashuv va madaniy tushunchalarni rivojlantiradi. Professional rivojlanish dasturlari o'qituvchilarning texnologik va pedagogik bilimni oshirishga qaratilishi lozim.

5. *Kelajak istiqbollari va tavsiyalar*

- ✓ VR va AR integratsiyasi orqali interaktiv til o‘rganish muhiti yaratish;
- ✓ AI asosida individual kurslar va aqlli o‘quv tizimlarini ishlab chiqish;
- ✓ Ta’lim muassasalari, siyosatchilar va texnologiya kompaniyalari hamkorligi;
- ✓ AI’ning uzoq muddatli ta’siri bo‘yicha tadqiqotlarni davom ettirish.

XULOSA

Sun’iy Intellekt ingliz tili ta’limini shaxsiylashtirish, tezkor fikr-mulohaza berish va mustaqil o‘qish imkoniyatlari bilan o‘zgartirdi. Shunga qaramay, insoniy fazilatlar — empatiya, madaniy tushuncha va ijod — o‘qituvchilar orqali amalga oshadi.

Samarali ta’lim uchun SI va insoniy o‘qitish uyg‘unligi zarur. Ta’lim muassasalari o‘qituvchilarni tayyorlash, infratuzilma yaratish va axloqiy qoidalarni ishlab chiqishga sarmoya kiritishi lozim. Kelajakda VR, AR va moslashuvchan AI kurslari orqali o‘quvchilarni yanada interaktiv, inklyuziv va samarali ta’lim muhiti kutmoqda. SI ta’limda innovatsiya katalizatori sifatida xizmat qiladi va o‘quvchilar hamda o‘qituvchilar uchun yangi imkoniyatlar yaratadi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO‘YXATI

1. Al-Shehri, A. (2023). Artificial Intelligence in Language Education: Opportunities and Challenges. *Journal of Educational Technology*, 18(4), 112–129.
2. Dwivedi, Y., et al. (2024). AI in Education: Ethical, Pedagogical and Practical Implications. Springer Nature.
3. Li, J. (2022). The Role of AI in English Language Learning and Teaching. *International Journal of Applied Linguistics*, 45(2), 87–101.
4. Smith, R. & Johnson, T. (2021). *Digital Transformation in Language Classrooms*. Oxford University Press.
5. World Economic Forum. (2024). *AI and the Future of Education Report*. Geneva: WEF Publications.